Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de NT2-test in het volwassenenonderwijs

- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord legt dit ontwerp van besluit de nadere bepalingen over de NT2-test op het niveau van richtgraad 1 (ERK-niveau A2) en de inwerkingtreding van de gewijzigde regelgeving vast.

De NT2-test bestaat uit een gestandaardiseerde test en de evaluatie door het centrum. Het opstellen van de vragen voor de gestandaardiseerde NT2-test zal onder coördinatie van de examencommissie gebeuren door een ontwikkelcommissie met experten van de Centra voor Basiseducatie en Centra voor Volwassenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor NT2. De examencommissie zal instaan voor de kwaliteitsborging van het ontwikkelproces, inclusief de afstemming van de vragen op de verschillende doelgroepen. De vragen voor de gestandaardiseerde NT2-test worden opgenomen in een NT2-testdatabank waartoe de centra kosteloze toegang krijgen. De centra zijn bevoegd voor de toetsafname, de beoordeling en de bekendmaking van de resultaten en krijgen daarvoor een toetsmatrijs, een handleiding voor toetsafname en correctiemodellen en een opleiding voor de examinatoren ter beschikking.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs
Beleidsdoelstelling: uitvoering van het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Advies Wetgeving en Taal: nr. 2022/213 van 10 juni 2022.
2. Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 mei 2022.
3. Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 1 juli 2022.
4. De Vlaamse Regering gaf de principiële goedkeuring op 8 juli 2022 (DOC 0786 1 en 2)
5. De Raad van State verleende het advies 71.917/1/V op 10 augustus 2022.
6. De VLOR verleende het advies op 20 september 2022.

2. INHOUD

A. Algemene toelichting

Het gewijzigde decreet betreffende het volwassenenonderwijs in functie van hertekende inburgeringsbeleid bepaalt dat de NT2-cursist het certificaat voor een opleiding op het niveau van richtgraad 1 (ERK-niveau A2) behaalt door te slagen voor een NT2-test die door de Centra voor Basiseducatie en Centra voor Volwassenenonderwijs georganiseerd wordt. In uitvoering van de gewijzigde artikelen 62, §1 en 63 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs legt het voorliggend ontwerp van besluit de nadere regels voor de ontwikkeling en de afname van de NT2-test op het niveau van richtgraad 1 (ERK-niveau A2) vast.

De bepalingen in dit ontwerp van besluit over de ontwikkeling en afname van de NT2-test houden rekening met het advies van de Raad van State bij het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid.
Naast de ruimte die er blijft voor de evaluatie door het centrum, wordt de testdatabank met gevalideerde items door een ontwikkelingscommissie met experten uit de centra uitgebouwd. Door onderlinge afstemming over het format voor de taaltoetsen, het inwinnen van wetenschappelijk advies voor toetsing en psychometrie en een nauwe samenwerking in het gefaseerd opbouwen van een kwaliteitsvolle vragendatabank, evolueren we naar een kwalitatievere NT2-toetspraktijk op het taalniveau A2 met een draagvlak bij de centra. Door het feit dat de globale evaluatie deels gebaseerd is op het lokale autonome beleid van elk centrum en deels op een set van gestandaardiseerde toetsitems waarvoor de overheid de ontwikkeling vanuit het betrokken onderwijsveld slechts faciliteert, kan ondubbelzinnig worden gesteld dat aan de vrijheid van onderwijs niet wordt geraakt.

Tevens bepaalt dit besluit de inwerkingtreding van het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid.

B. Wijzigingen naar aanleiding van de adviezen

1. Advies van de Vlor

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) bracht op 20 september 2022 een advies uit.

- De Vlor stelt dat het opleggen van de NT2-test de autonomie en de decretale opdracht van het volwassenenonderwijs om de cursist per module te evalueren aantast. De Vlor citeert hierbij uit het advies van de Raad van State bij het wijzigingsdecreet.

  De Vlaamse Regering wil dat de certificaten die het volwassenenonderwijs uitreikt ten allen tijde en overal het nodige civiel effect hebben in hoofde van de cursist. Daarom maakt de gestandaardiseerde NT2-test, een noodzakelijke voorwaarde voor inburgering, deel uit van de evaluatie in functie van het uitreiken van het certificaat NT2 niveau A2. Er is bij de operationalisering van de NT2-test uitvoerig rekening gehouden met het advies van de Raad van State bij het wijzigingsdecreet dat stelde dat "de mate waarin onderwijsvrijheid daadwerkelijk wordt beperkt, zal afhangen van de wijze waarop de Vlaamse Regering uitvoering geeft aan de bedoelde machtigingen". Zo is er is ruimte gelaten voor de autonome evaluatie door de centra en zijn de centra betrokken via hun experten bij de ontwikkeling in de ontwikkelcommissie. De centra zijn ook bevoegd voor de afname van de test.
  De Raad van State oordeelt in het advies bij dit besluit dat er op die manier voldoende ruimte wordt gelaten voor de CVO en CBE om zelf bepaalde (inhoudelijke) accenten in de NT2-opleidingen en bij de daarmee gepaard gaande testing te leggen en stelt het volgende: "Hieruit lijkt te kunnen worden geconcludeerd dat de vrijheid van onderwijs, die weliswaar wordt beperkt, niet onevenredig wordt aangetast, aangezien de regeling geenszins tot gevolg heeft dat de overheid volledig zelf het onderwijsprogramma en de beoordelingswijze van de betrokken NT2-opleiding regelt, hetgeen in strijd zou zijn met de vrijheid van onderwijs."

- De Vlor vraagt aan wie de resultaten zullen bekend gemaakt worden en op welke manier rankings zullen vermeden worden.

  Net zoals dat vandaag het geval is, registreren de centra de evaluatieresultaten en de uitgereikte studiebewijzen in DAVINCI. Dezelfde regels m.b.t. de openbaarheid van bestuur blijven hierop van toepassing. Persoonlijke gegevens zullen nooit openbaar worden gemaakt. Verder zal er zorgvuldig overwogen en goed gemotiveerd worden welke dataregistratie noodzakelijk is voor de uitvoering van de nieuwe regelgeving.

- De Vlor stelt dat de proces/trajectevaluatie een nieuwe maatregel is die leraren en centra oplegt om op een bepaalde manier te evalueren, namelijk met gebruik van punten.

  Met de term "trajectevaluatie" wordt verwezen naar de evaluatie door het centrum. Dit is verduidelijkt in de definitie in het voorliggend besluit. De Vlaamse Regering wil, rekening houdend met het advies van de Raad van State bij het wijzigingsdecreet, voldoende gewicht geven aan de autonome evaluatie door het centrum in het totaal van de evaluatie. Hiertoe zal het resultaat van deze evaluatie moeten gekwantificeerd worden zodat het kan mee wegen in het resultaat.

- De Vlor is bezorgd dat de standaardtest haaks staat op het maatwerk, extra drempels zal opwerpen en trajecten zal vertragen.

  In het voorliggend besluit wordt verduidelijkt dat de test rekening moet houden met het opleidingsprofiel waarvoor de cursist een certificaat wil behalen. Een valide test moet bovendien dicht bij de leefwereld, de contexten en het doelpubliek staan. Vandaar dat hij ook ontwikkeld wordt door experten uit de centra. Ook de keuze om de afname door de centra zelf te laten organiseren, is ingegeven vanuit de bezorgdheid om geen extra drempels voor de cursisten te veroorzaken. Zoals nu reeds het geval is, kunnen cursisten die nog geen resultaat van de volledige evaluatie hebben, toch al doorstromen naar de aanvangsmodule mondeling dan wel schriftelijk van de volgende richtgraad op basis van de behaalde deelcertificaten mondeling dan wel schriftelijk. Ten slotte is een termijn van uiterlijk drie maanden voor het afleggen van de test

opgenomen zodat inburgeraars die het certificaat tijdig moeten behalen geen nadelen ondervinden.

- De Vlor erkent dat er positieve bijsturingen zijn, met name de betrokkenheid van de centra bij de ontwikkeling van de test, de afname in de vertrouwde context van de centra en het uitstel van de inwerkingtreding maar stelt ook een heel aantal concrete vragen m.b.t. de ontwikkeling van de test (ruimte voor bijsturing, betrokkenheid van de pedagogische begeleidingsdiensten bij de ontwikkeling van de test en de rol van de wetenschappelijke ondersteuning), de afname (vb. opleiding van leraren).

  De pedagogische begeleidingsdiensten zijn betrokken bij de ontwikkeling van de test via een klankbordgroep en zullen vanuit hun decretale opdracht ook betrokken worden bij de opleiding van leraren. In het besluit is een pilootfase voorzien waarin de afname van de ontwikkelde vragen zal uitgetest worden. Indien nodig zal dit tot bijsturing van de vragen en/of de richtlijnen voor de afname leiden.
  Het voorliggend besluit bepaalt niet wie een verzoek kan richten tot de examencommissie om de ontwikkelcommissie bijeen te brengen in functie van de actualisering, schrapping of aanvulling van de vragen. Dit betekent dat elke belanghebbende dit verzoek kan doen.

2. Advies van de Raad van State.

De Raad van State verleende op 10 augustus 2022 het advies 71.917/1/V.

De Raad van State stelt vast dat de decreetgever de keuze voor een gestandaardiseerde NT2-test naar aanleiding van het advies 71.051/1 bij het wijzigingsdecreet heeft gehandhaafd. Het komt de Raad van State, afdeling Wetgeving, dan ook niet toe om die keuze opnieuw in vraag te stellen. Bij de totstandkoming van de uitvoeringsregeling dient de afdeling Wetgeving wel na te gaan of de wijze waarop de NT2-test *in concreto* wordt ingevoerd niet tot een onevenredige aantasting van de vrijheid van onderwijs leidt.

De Raad van State stelt in het advies dat de bepalingen in dit ontwerp van besluit over de ontwikkeling en afname van de NT2-test rekening houden met het advies van de Raad van State bij het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid.

"Naast de ruimte die er blijft voor de evaluatie door het centrum, wordt de testdatabank met gevalideerde items door een ontwikkelingscommissie met experten uit de centra uitgebouwd. Door onderlinge afstemming over het format voor de taaltoetsen, het inwinnen van wetenschappelijk advies voor toetsing en psychometrie en een nauwe samenwerking in het gefaseerd opbouwen van een kwaliteitsvolle vragendatabank, evolueren we naar een kwalitatievere NT2-toetspraktijk op het taalniveau A2 met een draagvlak bij de centra. Door het feit dat de globale evaluatie deels gebaseerd is op het lokale autonome beleid van elk centrum en deels op een set van gestandaardiseerde toetsitems waarvoor de overheid de ontwikkeling vanuit het betrokken onderwijsveld slechts faciliteert, kan ondubbelzinnig worden gesteld dat aan de vrijheid van onderwijs niet wordt geraakt."

Aan alle technische opmerkingen en voorstellen ter verduidelijking uit het advies van de Raad van State m.b.t. het voorliggend besluit werd gevolg gegeven.

- De aanhef werd aangevuld;
- het begrip trajectevaluatie werd verduidelijkt door het toevoegen van een uitdrukkelijke verwijzing naar de betrokken decretale bepaling in artikel 1, 4°;
- de formulering m.b.t. het afleggen van de NT2-test in artikel 2, tweede lid werd verduidelijkt;
- er bij de beroepsprocedure een verwijzing opgenomen naar het betrokken decretale bepaling in artikel 7;

- de inwerkingstredingsbepaling van het wijzigingsdecreet werd aangevuld.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de uitvoering van dit project heeft de afdeling NARIC en Examencommissie van AHOVOKS gedurende de komende jaren bijkomende middelen nodig. De geraamde kosten voor de NT2-test bestaat enerzijds uit de middelen voor de projectleider en vakexpert NT2 en die zijn in 2022 en 2023 beschikbaar op begrotingsartikel FD0-1FFD2FC-WT, waarbij hiervoor een aparte basisallocatie zal aangemaakt worden. En anderzijds de werkingsmiddelen die in 2022 en 2023 beschikbaar zijn op begrotingsartikel FD0-1FFD2FB-WT, basisallocatie 1FF226.

Raming	2022	2023	Begrotingsartikel	Basisallocatie
Projectleider & Vakexpert NT2	201.000	67.000	FD0-1FFD2FC-WT	aan te maken
Werkingsmiddelen	208.750	161.750	FD0-1FFD2FB-WT	1FF226
Totaal	**409.750**	**228.750**		

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 30 mei 2022.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 1 juli 2022.

B. ESR-TOETS

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;

2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten het voornoemd besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS